

તંત્રી સ્થાનેથી...

વંચિત મધ્યમવર્ગ

આ દેશમાં મધ્યમ વર્ગની સિરિયલ ચાલે છે, ફિલ્મો ચાલે છે, પુસ્તકો પણ ચાલે છે, પણ મધ્યમ વર્ગની પીડા સાંભળનાર અને પીડા સાંભળીને તેને ઉકેલનાર કોઈ નથી. કારણકે મધ્યમ વર્ગની કોઈ મત બેંક જ નથી. અને આગવી મત બેંક નથી માટે, કોઈ પક્ષને તેની પડી નથી. આથી જ આજે રાષ્ટ્રપતિના અભિમાણશીલ પણ અછિતો કહી શકાય તેવો તેનો ઉલ્લેખ કરાયો છે. આના પરથી જ અંદાજ આવે છે કે પહેલી ફેલ્લુઅરીએ રજૂ થનારા બજેટમાં મધ્યમ વર્ગને ઘરનાં છોકરામાં ગણાઈને ઘંટી જ ચાટવાની આવશે. મધ્યમ વર્ગને ઉંઠા ભણાવવા પણ આસાન છે. સર્વિસ ટેક્સ કે કોઈ પણ વેરાથી તમારા જીવનની ગુણવત્તા સુધરશે, સારી સવલતો મળશે, સારા રોડ મળશે તેવી દલીલો પણ થાય છે. જમીન સંપાદનના ખરડા પાછળ પણ આવી જ દલીલો કરાઈ હતી. પરંતુ તેના માટે તો સરકાર પાછા અલગ રીતે વેરા તો લે જ છે. જેમકે મુનિસિપાલિટી પાણી વેરો લે છે. વાહન ખરીદતી વખતે રોડ ટેક્સ લેવાય છે. તે ઉપરાંત હવે જે રસ્તાઓ બને છે તે પીપીપી મોડલના આધારે બનતા હોય છે. અને તેમાં તમે ડેક્કટેકાણો ટોલ ટેક્સ બૂધ તો ઊભા કરી જ દીધા અને તેમાંથી સતત વધારો જ થતો રહે છે. આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં કૂડ ઓર્ડલના ભાવ તળિયે જાય ત્યારે પેટ્રોલ ઊઝલના ભાવની એક્સાઇઝ ઝ્યૂટી વધારી દેવામાં આવે છે. આ તમામની સીધી અસર મધ્યમ વર્ગને અનુભવાય છે. ખરેખર તો મધ્યમ વર્ગની કોઈને પડી નથી, કારણકે તે કોઈ પણ પક્ષ માટે ગેરંટેડ વોટર નથી. કંગોસની સરકાર માટે તો ગરીબ, દલિત અને લઘુમતી કમિટેડ વોટર હતા. પણ ભાજપ માટે વર્ષોથી મધ્યમ વર્ગ પ્રતિબદ્ધ મતદાર રહ્યો હતો. છતાં ગઈ વખતે બજેટ પદ્ધી અરૂણ જેટલીએ સોઈ જાતકીને કહી દીયું હતું કે મધ્યમ વર્ગ ખુદ પોતાની ચિંતા કરે. એમની આ વાત પર વિવાદ વધ્યો એટલે સૌરાષ્ટ્રની ભાષામાં કહીએ તો પછી ટાકા ગોળવા માંડયા હતાં, પરંતુ આ વાત પરથી નિયત તો ઉઘાડી પડી જ ગઈ હતી. ટૂંકમાં બે વાત સ્પષ્ટ છે.

પહેલી વાત એ કે બહુમતિથી ચૂંટાયા હોવાથી પાંચ વર્ષ સુધી હવે ભાજપને મધ્યમ વર્ગ તરફ જોવાની જરૂર નથી. બીજી વાત એ કે હવે ભાજપ એ કળા સિદ્ધ કરી ચુક્યો છે કે આ મધ્યમ વર્ગના મત હિન્દુત્વ અને વિકાસના નામે મેળવી લેવાય છે, એટલે તેમને 'દેશના વિકાસ'ના બાબતે બચેતમાં છૂટ આપશે નહીં તોથી ચાલશે.

એટલે જ તો અરણે જેટલીએ શબ્દો ચોર્યા વગર સ્પષ્ટ રીતે કહી દીધું હતું કે મધ્યમ વર્ગ તેની કાળજી પોતે રાખવી પડશે. કાળાનાણાં ધરાવનારા અને કરયોરો સરકારના ડર વિના ખૂલ્લે આમ ફરી રહ્યા છે ને બીજી તરફ નાનો અને મધ્યમ વર્ગ મરાણુમૂડીના વ્યાજમાંથી ગુજરાન ચલાવે છે. તેના પર પણ સરકારે કોરડા વિઝવાનું શરૂ કર્યું છે. હવે તો પીપીઓફ, કિસાન વિકાસપત્રો, રાષ્ટ્રીય બચતપત્રો, સીનીયર સિટીઝન સેવિંગ્સ સ્કીમ અને સુકન્યા સમૃદ્ધિ યોજનાના વ્યાજદરમાં પણ દર ત્રણ મહીને સમીક્ષાના બહાને વ્યાજ દર ઘટાડવાની શરૂઆત કરી દીધી છે. સરકારના આ પગલાંથી મોટેભાગે નાનો વર્ગ અને પેન્શનર કે બાંધી આવક પર જીવી રહ્યા હોય તેવા લોકોને વ્યાપક અસર થઈ રહી છે. આશા છે કે સરકાર આ જખ્મો પર મીઠું ભભરાવવાને બદલે કોઈ રાહતના મલમ લગાવે.

પ્રજાસત્તાક દિનની ગાંધીનગર જિલ્લા

ગાંધીનગર: શુક્રવાર:
ગાંધીનગર જિલ્લામાં
તા. ૨૬ જાન્યુઆરી, પ્રજાસત્તાક
પર્વની જિલ્લા કક્ષાની ઉજવણી
માણસખાતે યોજાશે. પ્રજાસત્તાક
પર્વની ઉજવણીના સુચારું
આયોજન અર્થે ગાંધીનગર જિલ્લા
કલેક્ટર શ્રી પ્રવિષા ડી.કે.ના
અધ્યક્ષ સ્થાને આજોજ જિલ્લાના
સુશોભનજેવી વિવિધ બાબતોન
સમીક્ષા કરવામાં આવી હતી
રાષ્ટ્રીયપર્વની ઉજવણી
નિમિત્તો પોલીસજવાનો અને
હોમગાર્ડના જવાનદ્વારા
પરે રડજૂકરવામાં આવશે
તેનીસાથે સાથે વિવિધકો ગેશે
કામગીરી કર નારકમયોગીઓનું
સન્માન કરવામાં

આધિકર્તાની બેઠક મળી હતી. આવશો. જિલ્લાની વિવિધ
શાળાના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ યોજાશે.
જિલ્લાની વિવિધ કચેરીઓ દ્વારા પોતાના ટેલ્લોજ પણ રજૂ કરવામાં આવું હતું. રાષ્ટ્રપત્ર
માટે એવી નિર્ધારિત વિવિધ કાર્યક્રમ આપવામાં આવું.

પ્રજાસત્તાક દિનના ઉજવણી આવશ.
 દરમ્યાનકોવિડ- ૧૮ની
 એસ.ઓ.પી.ના માર્ગદર્શનનું
 સંપૂર્ણ પાલન થાય તે રીતે
 મહાનુભાવો અને અન્યની સુચારું
 બેઠક વ્યવસ્થા કરવાનું
 કલેક્ટરશીઓ સંબંધિત અધિકારીને
 સૂચના આપી હતી. તેમજ આ
 કાર્યક્રમના સ્થળે પાર્કિંગ વ્યવસ્થા,
 પીવાના પ્રાણીની અવિધા

પ્રજાસત્તાક પર્વન
 સુચારું આપોજન માટે મળેલ
 બેઠકમાં નિવાસી અધિક કલેક્ટર
 શ્રી ભરત જોખી, કલોલ પ્રાંત
 અધિકારી શ્રી કિઝાબા વાધેલા
 ડી.વાય.એસ.પી. શ્રી અમીબને
 પટેલસહિત સંબંધિત
 અધિકારીશીઓ ઉપસ્થિત રહ્યા

શક્ય નથી
 ઘોડેસવાર રાજકુમાર આવે ,
 એ હવે સ્વપ્રમાં શક્ય નથી.
 તારા દિલમાં કોણ છે જાણવા,
 એ હવે ઉત્ખનન શક્ય નથી!!
 તારા શહેરની હવા બદનામ છે,
 એ હવે સ્ફલન શક્ય નથી.
 પતંગિયાની જેમ ઊડાઉડ કરે,
 એનું હવે હનન શક્ય નથી.
 સખી ઊડી ગઈ પરદેશ મધ્યે,
 હવે કોઈ સંવનન શક્ય નથી.
 એકાંત હવે કયાં મૂક રવ્યું છે?
 એ હવે શ્વસન શક્ય નથી!!
 ભરત વૈષ્ણવ

શક્ય નથી
 ધોરેસવાર રાજકુમાર આવે ,
 એ હવે સ્વર્માં શક્ય નથી.
 તારા દિલમાં કોણ છે જાણવા
 એ હવે ઉત્ખનન શક્ય નથી!!
 તારા શહેરની હવા બદનામ
 એ હવે સ્પલન શક્ય નથી.
 પતંગિયાની જેમ ઉડાઉડ કરે,
 એનું હવે હનન શક્ય નથી.
 સખી ઉડી ગઈ પરદેશ મધ્યે,
 હવે કોઈ સંવનન શક્ય નથી.
 એકાંત હવે કયાં મૂક રહ્યું છે?
 એ હવે શ્વસન શક્ય નથી!!
 ભરત વૈષ્ણવ

ਪਟਾਣ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਵਾਦ ਉਕੇਲਵਾ ਭਰਤਮਾਣ ਇਲਾਜ !!

ફિલ્મ અને વિવાદ એક સિક્કાની બે બાજુ છે. જે કામ ફિલ્મોનું કરોડાના ખર્ચે કરવામાં આવતું બ્રાંડિંગ, પ્રમોશન ન કરી શકે એ કામ તદ્દન મફત(સ્વ. મફતભાઈ ઓળા આપણા સાહિત્યકાર હતા. તેમના પુત્રનું નામ તદ્દન મફતભાઈ ઓળા બોલાય! આવું નામ કયા કારણે પાઢેલું તેની આજ્ઞાકારી નથી. શક્ય છે કે મફતભાઈને પુત્રરત્ન કાંડી પાઈનો ખર્ચ કર્યા વિના અનાયાસ અને અનાયામ પ્રામ થયા હોય! તમારે તમારી જાતને સમાટ બનાવવી હોય તો તમારા પુત્રનું નામ બદલી સમાટ કે ચકવતી રાખો એટલે સમાટ ભરત વૈષ્ણવ બની શકો. પછી ભલે તમારે રજવાનું ન હોય કે ઈવન વાટકી ગામનું શિરમણ પણ હોય નહીં!!!!) માં વિવાદથી કામ બની શકે છે. લોકોને સંવાદ કરતા વિવાદ ગમે છે. વાદ કરતાં વિવિધ ગમે છે. વિવાદ આગાની જેમ દોડે છે. કણ્ણોપકર્ણ અને મુખોપમુખ વિવાદ દોડે છે!!

ખાનબંધુઓ વિવાદનો પર્યાય બની ગયા છે. સલમાનખાન હોય, આમીરખાન હોય, શાહરૂખખાન હોય કે સૈખઅલીખાન હોય. ખાનબંધુઓનો કેડો વિનાદ છોડવાનું નામ લેતું નથી. આદિપુરુષમાં સૈફ અલીખાન રાવણનું કેરેક્ટર કરે છે. રાવણનો તુલુક રીલીઝ થયો. મહાપંડિત રાવણના સ્થાને ચંગીખાન કે તૈમૂરલંગ જેવો લૂક કરી નાંખ્યો. જો કે, સૈફઅલીને તૈમૂર પર સવિશેષ આસક્તિ હોય એ સ્વાભાવિક પણ છે! (દીકરા માટે પક્ષપાત કોને ન હોય?) લાલસિંહ ચાડ ફિલ્મ કે ફિના ફિલ્મનો વિવાદ આમીરખાનને કયાં ફણ્યો હતો?? સલમાનખાન અને શાહરૂખખાનના કયાં અને કેટલા વિવાદો ગણાવીએ?? હરિના તારા નામ છે. હજાર કયાં નામે લખવી કંકોતરી જેવી દશા શાહરૂખખાન અને સલમાનખાનની છે. ડગલે ને પગલે વિવાદ. આ ખાન બંધુઓએ પોતાનું નામ વિવાદખાન કરી નાંખવું જોઈએ! શું કહો છો, ગોસિપખાન ??? શાહરૂખખાને જીવતો સણગાવવાનું એવાન કેસરી વખ્ખધારી પરમહંસ (કે પરમ કાગડા?) કર્યું છે, જે તેમની સમજદારીની નાદારીન ઉધાર પુરાવો છે! પરમહંસને નામ બદલી પરમનીય રાખવા રાજુ રદી કહે છે!! આ માણસે મુસ્લિમ શાહરૂખની જ્યારત કરવાને બદલે બારમું તેરમું કરી નાંખ્યું. આને કૌમી સૌહાર્દ કહેવો કે ધર્મિક ઉન્માદ કહેવો તે પણ ત્રિશંકુ સવાલ છે!!

ફિલ્મો અને વિવાદોનો સંબંધ ચોલીદામન જેવો છે. ફિલ્મોનો વિવાદ આજકાલનો નથી. ૧૯૨૦-૧૯૩૦ના દાયકાઓની ફિલ્મોમાં જે પેશનેટ કિંસિંગ સીન્સ જોઈએ તો આજે પણ આપણાં રૂવાંડાં ઊભાં થઈ જાય. જેમ કે, ૧૯૩૦માં આવેલી દેવિકા રાણી-હિમાંશુ રાયની ફિલ્મ 'કર્મા'ના ચાર મિનિટ લાંબો કિંસિંગ સીન હતો, જેણે ખારસો વિવાદ જગાવ્યો હતો.'સેકેડ ગેમ્સ', 'ધૂલ', 'તાંડવ' અને લેટેસ્ટમાં 'બોમ્બે' બેગમ્સ' જેવી વેબસિરીઝો પર લાગણી હુભાવો કંપનીએ માછલાં હોયાં છે. પરંતુ આ જરાય પહેલીવારનું નથી. ફિલ્મ કિટિક રાજા સેને નોંધું તે પ્રમાણે ૧૮૮૫માં લેખક સલમાન રશ્દીની નોવેલ 'ધ મૂર્સ લાસ્ટ સાઈ' પર બબાલ ખડી થઈ હતી. હિન્દી ફિલ્મો 'ઝુંડ' તથા 'ગંગુભાઈ કાઠિયાવાડી' અને મરાઠી ફિલ્મ 'પાવનંધિડ' તેમાંથી કોને સપોર્ટ કરવો, તે લોકો આ ફિલ્મોના દિગ્દર્શકોની જ્ઞાતિને આધારે નક્કી કરી રહ્યા છે. ગામ બહાર, બેદભાવની ભીતની બીજી બાજુ વસતા લોકોને નાગરાજ મંજુલે તેમની 'ફેન્દી', 'સૈરાટ' અને અન્ય ફિલ્મો દ્વારા લાઈમલાઈટમાં લાવ્યા છે.

અલી અભ્યાસ દિગ્દર્શિત વેબ શો 'તાંડવ' એ સનસની મચાવી દીધી છે અને આ શો પ્રત્યે વિવાદ ઊભો થયો છે.

રિચા ચહ્છાને મુખ્ય ભૂમિકામાં ૨જુ કરતી 'મેડલ ચીફ મિનિસ્ટર' તો રજૂઆતથી પહેલા જ ચર્ચિસ્પદ રહી હતી. પરંતુ રાજકારણની આડમાં બ્રાંદાર, સત્તા લોલુપતા, બદલો લેવાની ભાવના ઈત્યાદિ ૨જુ કરતી પટકથા ધરાવતી ફિલ્મો હમેશાંથી બનતી આવી છે. આ ફિલ્મ અને વેબ શો ઉપરાંત રાજકારણને લગતી 'ધ કાશ્મીર ફાઈલ્સ', 'થલાઈવી' જેવી ફિલ્મો પણ આવવાની છે. મહિલાઓના માસિક ધર્મના મુદ્રા પર બનેલી ફિલ્મ 'માસુમ સવાલ'ના પોસ્ટરને લઈને વિવાદ થયો છે. આ ફિલ્મના પોસ્ટરમાં સેનેટરી પેડ પર ભગવાની તસવીર બતાવવામાં આવી છે. ભારતીય ફિલ્મ નિર્માતા લીના મણિમેકલાઈઝ તેમની દસ્તાવેજ ફિલ્મ ×કાલી× નું પોસ્ટર રિલીઝ કર્યું, જેમાં હિન્દુ દેવી 'મા કાલી' સિગારેટ પીતી જોવા મળે છે. તે જ સમયે, તે એક હાથમાં ન્યૂઝી નો ધ્વજ લઈ રહી છે. પોસ્ટર પર, ફિલ્મની અભિનેત્રી મા કાલીના અવતારમાં જોવા મળે છે અને સિગારેટ પીતી જોવા મળે છે.

શાહરૂખખાન અભિનિત પઠાણ ફિલ્મ રૂપમી જાન્યુઆરી-૨૦૨૩ ના રોજ રિલીઝ થવાની હતી. રિલીઝ પૂર્વ બીકીની ગીતને લીધે મોરલ પોલીસને હડ્ડિટે ચઢી ગઈ છે. આ ફિલ્મમાં બીકીની પહેરીને દ્વારા બેશરમ રંગ અંધું ગીત ગાય છે!! મોરલ પોલીસને પાશ્ચાત્ય ટ્રેસ બીકીની સામે વાંધો નથી.

હકીકતમાં વાંધો હોવો જોઈએ. બીકીની, કોક, વનપીસ, ગાઉન વગેરે વસ્તો વિદેશી હોઈ સ્વદેશી અભિયાનને અનુરૂપ નથી. તેથી સ્વીકાર્પન હોવા જોઈએ. ફિલ્મોમાં સ્કિપ્ટને અનુરૂપ કે વાતાની માંગ મુજબ જરૂરી ન હોય તેવા સંવાદો, ગાલીગલોચ, અર્ધઅનાવૃત નારીએહના અશ્વીલ કરવાથી ફિલ્મ નિર્માતા-દિગ્દર્શક-અભિનેતા-અભિનેતાની સાન ઠેકાણે આવી જશે!! અલબત્ત, આપણો વિરોધ સિલેક્ટીવ કે વિન્ડીકટીવ હોય છે. મુજે રંગ દે ગેરુઆ ગીતમાં ભગવા રંગની જ વાત છે.

આ ગીત કે ફિલ્મનો વિરોધ સુધ્યાં ન થયો. ભગવા રંગ ધારી યતિનંદ ગાંધીજીને ગાળો આપે, ગોડસેનું મહિમામંડન કરે તો આપણને સાપ સૂંધી જ્યા છે!! ભગવા કપડા પહેરી આપણી જ બેન દીકરિઓની આસ્થાનો લાભ લઈ કામલીલા કરતાં આશારામ કે રામરહિમ, નિયાનંદ જેવા લંપટને છે આવૃત સ્થિતિમાં નિધાળવામાં કોઈ રસ હોતો નથી. વાઈસેવર્સ ગોરખનોની પણ આવી જ સ્થિતિ ઘરવાળીઓ જોવા માંગતી નથી. પુરુષની હોટ, સિજલીંગ, પીનઅપ હોટીઝ જોઈને લાળ ટપકાવવાના મનોરથ-તનોરથ હોય છે!! આ વિવાદ પઠાણ ફિલ્મને ફળશે તેવા અણસાર જોવા મળે છે. આ ગીતને દસ કરોડ લોકોએ જોઈ લીધું છે. લોક કર લો બાત બેશરમ કૌન? ગીત, દિપિકા, શાહરૂખ, વિરોધીઓ કે હિમાયતી?? આપણો દંભી પ્રજા છીએ તેનો આ જીવંત પુરાવો છે!!; જે કે, આવા વિવાદ કોઈ ફિલ્મના સંવાદ, ગીત. કપડા, કથાનક, ફિલ્માંકન સામે વાંધો હોય તો શિયેટરમાં તોડકોડ, રસ્તા રોકવા, વાહનોમાં આગચંપી કરવાના બદલે ફિલ્મનો સંજ્ઞડ વિરોધ કરવા ફિલ્મો ન જોવોનો વ્યક્તિત્વનું કે સામુહિક નિર્ણય કરવાથી ફિલ્મ નિર્માતા-દિગ્દર્શક-અભિનેતા-અભિનેતાની સાન ઠેકાણે આવી જશે!! અલબત્ત, આપણો વિરોધ સિલેક્ટીવ કે વિન્ડીકટીવ હોય છે. મુજે રંગ દે ગેરુઆ ગીતમાં ભગવા રંગની જ વાત છે.

આ ગીત કે ફિલ્મનો વિરોધ સુધ્યાં ન થયો. ભગવા રંગ ધારી યતિનંદ ગાંધીજીને ગાળો આપે, ગોડસેનું મહિમામંડન કરે તો આપણને સાપ સૂંધી જ્યા છે!! ભગવા કપડા પહેરી આપણી જ બેન દીકરિઓની આસ્થાનો લાભ લઈ કામલીલા કરતાં આશારામ કે રામરહિમ, નિયાનંદ જેવા લંપટને જો આ ફિલ્મનું નામ પઠાણ બદલીને પોચકો રાખી દો, કેસરીને બદલે બ્રાંદાર બદલી એ બિકીની રાખી દો અને શાહરૂખનો બદલે અક્ષયકુમાર કે ઝુટ્ટિક રોશન રાખી દો એટલે "બીડી જલાઈલે જીગર સે પિયા જીગર મેં બડી આગ હૈ" એ વિરોધની આગ બરક જેવી ઠંડી થઈ જશે. હવે ગાઈ નાંખો કે કંઈ હંડે પાની સે નહાના ચાહિયે, ગાના આયા ના આયે ગાના ચાહિયે, કયા સમજે બરખુદાર !!!

ભરત વૈષ્ણવ ૧૫.૧.૨૦૨૨.#

ઉસ્માન પો. મલેક નો કલમે...

સાબરકંઠા જ્યલ્દાના વડાલી તાલુકામાં રિલાયન્સ ફાઉન્ડેશન દ્વારા પર્યાવરણ આધુનિક ગામ પરિવર્તનોએ અધ્યિક કાર્યાલય દ્વારા નાખાયે દર્શાવેલું હતું છે.

ન્યૂજ ઓફ ગાંધીનગર ઈનિક

સાહિત્ય સરિતા-આયોજક : પ્રદીપ રાવલ

NOG SS No 0102

વિષય:- ★ઉત્તરાયણ મકરસંકાંતિ★.
પ્રકાર:- ગદ્ય લેખ
શબ્દો:- ૨૮૦.
શીર્ષક:- ★મકરસંકાંતિની ઉજવણી.★

★રચના:★-

ભારતમાં હજારો વર્ષોથી ઉજવવામાં આવતો મકરસંકાંતિનો દિવસ જેને આપણે ઉત્તરાયણ ના નામે પણ ઓળખીએ છીએ કે દર વર્ષ ૧૪મી જાન્યુઆરીના દિવસે આવે છે આ વર્ષને ૨૦૨૩માં ને ૧૫ મી જાન્યુઆરીએ ઉજવવામાં આવેશ.

ભગવાન સૂર્યાંતરાયણ મકરના બને છે અને તેથી તેને મકરસંકાંતિના નામે ઓળખવામાં આવે છે.

તે દિવસે મકરસંકાંતિના સ્વરૂપ તેના વાહન અને તેની કેટલીક ખાસિયો નું વર્ણન કરવામાં આવે છે, અને દરેક રાશિમાં કઈ કઈ વસ્તુ આપવાથી પુષ્ય પ્રામ થાય છે તેની પણ સંપૂર્ણ માહિતી આપવામાં આવતી હોય છે અને લોકો તે પ્રમાણે દાન કરે છે.

મકરસંકાંતિના દિવસે સ્નાનનું ખાસ મહત્વ છે. નદી, તળાવ, દરિયા કિનારે, યથા યોગ્ય રીતે લોકો તે દિવસ સ્નાન કરે છે પરિવર્તન થઈ અને સંકાંતિનું પૂજન કરે છે.

તે દિવસે લોકો ઘરમાં તલબી વાનગીઓ બનાવે છે. તલસાકરી, તલબા લાડવા, પુસ્તાપાક, આ ઉપરાંત ઉદ્ધીયુ, જીલ્લો, અને બીજી બધી વાનગીઓ લોકો આનંદપૂર્વક ખાતા હોય છે તેમજ મિશની આવતી હોય છે.

મકરસંકાંતિની દિવસે લોકો પતંગ ઉડાડે છે. આકાશમાં રંગબેંગના પતંગોથી બહેરું હોંઠું હોય છે. લોકો હાથમાં ચરણી લઈ અને પોતાના પતંગને જીઝી જુરી રીતે મિશની સાથે પેચ લડાવે છે અને જ્યારે પતંગ ચટ થાય ત્યારે, હોકારા, ટેકારાકરી અને તેની પ્રતીતિ કરાવે છે.

કેટલાક લોકો ઘંટ, હોલ, ડિજિ વગેરે પણ પોતાની અગારીઓ લઈ અને આમ સવારથી સાંજ સુધી પતંગનો આનંદ ઉડાડીને લેતા હોય છે. પતંગ ના ઉત્સાહમાં ઘણીવાર પરી જવાના પણ અને પ્રસંગો જોવા મળે છે તેમજ આકાશમાં ઉડા પંખીઓને પણ ઈજા થાય છે અને પંખીઓનો નિયમાનો સરક્ષણ માટે વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હોય છે.

હજારો વર્ષોથી ઉજવવામાં આવતી મકરસંકાંતિ મહા પર્વ લોકો ખૂબ ઉત્સાહપૂર્વક ઉજવે છે. તે દિવસે ભીમાપિતા મહે પોતાના શરીરને બાણશીયા ઉપર સુતા રવા પણ ટેકટાંગ કર્યો હતો તેની પણ કથા છે.

નામ:- રવીલાલ વાયડા
નવી મુખી. ૧૩/૦૧/૨૦૨૩.

NOG SS no.007

વિષય: પતંગોત્સવ
વિભાગ: ગદ્ય

પ્રકાર: માઈક્રોકિશન વાર્તા
શીર્ષક: પોળનું એ ધાંબુ

વર્ષના પદેલાં તહેવાર તરીકે મકરસંકાંતિ પોતાનું એક આગામું સ્થાન ધરાવે છે. આમ તો ખાર્સિક દ્રાષ્ટિએ મકરસંકાંતિ એટલે સૂર્ય એક રાશિમાંથી બીજી રાશિમાં ભ્રમણ કરે. સૂર્યનો ધનુ રાશિમાંથી મકર રાશિમાં પ્રવેશ. શાલો અનુસાર આ જ દિવસે ભીમાપિતામહે બાણશીયા પર પોતાનો ટેક છોડવો હતો. આ અને આવી અનેક દંતકથાઓ મકરસંકાંતિ જોવેલી છે.

પરંતુ વિકામ માટે મકરસંકાંતિ એટલે એક એવી મીઠી યાદ; જીવનમાં ક્રાચેરેય ન વિસરાઈ એવી એક સ્મૃતિ. આજથી છીનીસ વર્ષ પહેલાં વિકામ મકરસંકાંતિની ઉજવણી કરવા વહેલી સવારમાં અમદાવાદની પોણમાં આવેલાં સુંગધાભાભીના ધાયે જ્યા છે. પતંગની કશી બાંધિને બે ન્યાય ડાન જેટાંથી પતંગો તેયાર કરીને રાખે છે. ફીરકી પર પણ આપણો દિવસ ચાલે એટલો માંગો ચાઢાવીને તેયાર રાખે છે; અને ત્યાં જ કિયું કિયું અવાજ સાથે ધાબાનો દરવાજો ઉછવે છે અને પાયલની ધૂધરી શરકાવતી સુંગધાભાભીની ન્યાય મધુરીમાં આવી પહોંચે છે. ધાબાના દરવાજે એક હાથ ઉપર ટેકવીને દરવાજાની કમાન પર પોતાનું ધોરણે, નાજુક જૂરીની વેલ જેણું અંગ એટલીને ઊભી રહે છે. અને પોતાની પાયલ ભનકાવી પોતાનાં આવ્યાનો ઇશારો અને આપે છે. હજી તો પાયલની ભનક એના કાને પહોંચેને, નજર ઉદાવીને ચહેરો જુઝે અને નજરથી નજર ટકરાય એ પહેલાં તો જોરથી પઢાકો થયો. પણવારમાં એ મકાન ધારાશાહી થઈ ગયું અને.....!

એ વાતને આજે ઉં વર્ષના લધા વાઈ ગયાં. છતાં એ દર ઉત્તરાષે; હવે સુંગધા ભાભીની બંગલીના ધાયે આવે છે. પતંગ ચાગવાની બધી જ પૂર્વ તેવાયાઓ કરે છે. અને આજે પણ એ સમયે ધાબાના દરવાજાનો કિયું કિયું કરતો ઉધડવાનો અવાજ આવે છે. પાયલની ધૂધરીનો મીઠો રષાકાર પણ સંભળાય છે. પરંતુ હયેરો તો આજે પણ નથી ટેખાતો.

લેખિકા : આરતી અદીયા મરચંટ

મુખીય : કાંટિવલી

NOG SS No*: : *0110

★પ્રકાર : ગદ્ય- ★મौલિક લેખ★

★વિષય★ : ★પતંગોત્સવ★

★શબ્દો★ : ★ઉત્તેજ★

★શીર્ષક★ : ★'પતંગોત્સવ એ જીવનોત્સવ'★

★લેખકનું નામ★ : ★નિખિલ કિનારીવાળા (અમદાવાદ)★

એક અલગ જ પ્રકારનો, નાના મોટા સૌને એક સરખો આનંદ આપતો તાજગીલયો તહેવાર એટલે ઉત્તરાયણ અર્થાત્ પતંગોત્સવ. આકાશને રંગબેંગની પતંગોથી ભરી દેવાનો ઉત્સવ એટલે પતંગોત્સવ. પવનની ઠંડી લહેરિયો વધે 'એ શાયપો' અને 'એ લાપેટ'ના અવાજોના દેકારા સાથે મકાનોના ધાબા આ દિવસે માનવમદેરામથાં ઉભરાતા હોય. સવારથી મોરી સાંજ સુધી કુંદબના નાનાથી મોટા સભ્યો તથા મિત્રવર્તું અગાસીમાં એકો જમાવિને બેદા હોય, મજાક મસ્તિનો દોર ચાલતો હોય તો ક્રાંક તલસાંકાંઠી, બોર તો ક્રાંક ઉંઘિયું, પુરી અને જીલ્લોની જ્યાકાંત ચાલતી હોય એવો મનમોજીલો ઉત્સવ એટલે આપવી ઉત્તરાયણ અર્થાત્ પતંગોત્સવ.

એક અલગ જ પ્રકારનો, નાના મોટા સૌને એક સરખો આનંદ આપતો તાજગીલયો તહેવાર એટલે ઉત્તરાયણ અર્થાત્ પતંગોત્સવ. આકાશને રંગબેંગની પતંગોથી ભરી દેવાનો ઉત્સવ એટલે પતંગોત્સવ. પવનની ઠંડી લહેરિયો વધે 'એ શાયપો' અને 'એ લાપેટ'ના અવાજોના દેકારા સાથે મકાનોના ધાબા આ દિવસે માનવમદેરામથાં ઉભરાતા હોય. સવારથી મોરી સાંજ સુધી કુંદબના નાનાથી મોટા સભ્યો તથા મિત્રવર્તું અગાસીમાં એકો જમાવિને બેદા હોય, મજાક મસ્તિનો દોર ચાલતો હોય તો ક્રાંક તલસાંકાંઠી, બોર તો ક્રાંક ઉંઘિયું, પુરી અને જીલ્લોની જ્યાકાંત ચાલતી હોય એવો મનમોજીલો ઉત્તરાયણ અર્થાત્ પતંગોત્સવ.

સૂર્યનું ઉત્તરાયણનું અને સૂર્યનો બીજી રહેણી પતંગોત્સવ આપવી હોય અને વધી જ પ્રાયપો અને 'એ લાપેટ'ના અવાજોના દે

